

Μπορεί ο κορωνοϊός να βοηθήσει τα σχολεία μας;



Το σύμπαν δεν καθυστερεί τις κλήσεις αφύπνισης. Απλά οι άνθρωποι πατούν πολύ γρήγορα το κουμπί αναβολής, Brene Brown¹

Από τότε που ο ιός Covid-19 άρχισε να εξαπλώνεται, οι Ευρωπαίοι πολίτες, όπως και άλλοι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο, έχουν δοκιμαστεί σε όλες τις πτυχές της ζωής - υγείας και ευεξίας, διαβίωσης και επαγγελμαμάτων, οικογενειακών δεσμών και κοινωνικών σχέσεων. Ενώ ορισμένες χώρες αρχίζουν τώρα τη σταδιακή άρση των μέτρων περιορισμού, η ζωή όπως τη γνωρίζαμε πριν παραμένει σε μεγάλο βαθμό σε αναμονή προς το παρόν. Τα σχολεία, τα κέντρα ημερήσιας φροντίδας και τα πανεπιστήμια εξακολουθούν να επηρεάζονται και ξαναοίγουν σταδιακά και δειλά μέσα στις επόμενες εβδομάδες και μήνες. Ωστόσο, ενώ η τρέχουσα κατάσταση δημιουργεί συνεχείς προκλήσεις, μπορεί ενδεχομένως να μετατραπεί σε ευκαιρία βελτίωσης των εκπαιδευτικών μας συστημάτων - εάν είμαστε σε θέση να μάθουμε από αυτήν την εμπειρία.

Με τα σχολεία κλειστά σε όλη την Ευρώπη, οι εκπαιδευτικοί έπρεπε να αναπτύξουν εναλλακτικές πρακτικές διδασκαλίας συχνά με πολύ περιορισμένη κατάρτιση στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση και επιπρόσθετα από τις ανάγκες των δικών τους οικογενειών και παιδιών. Οι γονείς παιδιών σχολικής ηλικίας, από την άλλη πλευρά, ξαφνικά χρειάστηκε να εξισορροπήσουν την εργασία ή την τηλεργασία τους με τις προσπάθειες υποστήριξης των σχολικών δραστηριοτήτων των παιδιών τους στο σπίτι.

Στις καλύτερες περιπτώσεις, οι εκπαιδευτικοί κατάφεραν να συνεργαστούν με συνάδελφους και γονείς έτσι ώστε να διασφαλίσουν τη συνέχεια της μάθησης και της ανάπτυξης των μαθητών τους. Ωστόσο, ορισμένοι δάσκαλοι αντιμετώπισαν δυσκολίες με θέματα πληροφορικής, διατήρησης των κινήτρων και επιπέδων συμμετοχής των μαθητών τους, ή με την αξιολόγηση των επιτευγμάτων και της προόδου. Μερικοί γονείς πανικοβλήθηκαν από τον πρόσθετο ρόλο τους ως προσωρινού δασκάλου. Και μια μεγάλη ανησυχία ήταν ότι η ανισότητα διευρύνεται, καθώς οι οικογένειες με χαμηλό μορφωτικό υπόβαθρο, γλωσσικά εμπόδια ή υλική στέρηση, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης φυσικών πόρων, όπως υπολογιστές ή υψηλής ταχύτητας Διαδίκτυο, δεν μπορούσαν και δεν μπορούν να υποστηρίξουν την εξ αποστάσεως εκπαίδευση των παιδιών τους.

Ορισμένες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις έχουν λάβει άμεσα μέτρα για να διασφαλίσουν την υποστήριξη στις πιο μειονεκτούσες οικογένειες. Στην Ισπανία, ένας πρόσφατα εγκριθείς νόμος ορίζει ότι οι οικογένειες με παιδιά που λαμβάνουν σχολικά γεύματα δικαιούνται οικονομική βοήθεια ή την άμεση παροχή τροφής κατά το κλείσιμο του σχολείου. Η ολλανδική κυβέρνηση διέθεσε 2,5 εκατομμύρια ευρώ για να αγοράσει φορητούς υπολογιστές για μαθητές γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης που δεν διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό στο σπίτι. Στην Πορτογαλία, ένα εθνικό τηλεοπτικό κανάλι μεταδίδει μαθήματα σε διάφορους τομείς για όλους τους μαθητές υποχρεωτικής εκπαίδευσης, στοχεύοντας ιδίως εκείνους που δεν έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο ή / και στους υπολογιστές. Ειδική καθοδήγηση που εκδίδεται από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Δεξιότητων στην Ιρλανδία παρέχει συγκεκριμένες συμβουλές και πόρους για τα σχολεία και τους εκπαιδευτικούς για την υποστήριξη μαθητών σε πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια περιβάλλοντα που διατρέχουν κίνδυνο εκπαιδευτικού μειονεκτήματος.

Παρόμοιες πρωτοβουλίες μπορούν να βρεθούν και αλλού στην Ευρώπη. Αντιπροσωπεύουν μερικές από τις πιο επείγουσες και θεμελιώδεις απαντήσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών ανισοτήτων στις κοινωνίες μας, τις οποίες έχει μεγαλώσει η πανδημία του κορωνοϊού.

Ως αποτέλεσμα της τρέχουσας κατάστασης, ορισμένοι εκπαιδευτικοί ανέφεραν επίσης απροσδόκητες βελτιώσεις σε ορισμένες από τις σχολικές εργασίες των μαθητών τους. Το αποδίδουν σε διάφορους παράγοντες: την ευελιξία των μαθητών να οργανώνουν τις μέρες τους, επιτρέποντάς τους να ασκούν και να κάνουν διαλείμματα όπως απαιτείται 'την έλλειψη εξωσχολικών δραστηριοτήτων που δίνει στους μαθητές περισσότερο χρόνο για να επικεντρωθούν στη σχολική εργασία' την μείωση του συνολικού φόρτου εργασίας και την αναβολή διαγωνισμάτων και εξετάσεων, την άρση της πίεσης και το φόβο της αποτυχίας. Και τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, για τους μαθητές που έχουν πέσει θύματα εκφοβισμού στα σχολεία, η φοίτηση στον ασφαλή χώρο των σπιτιών τους ήταν μια ευπρόσδεκτη ανακούφιση.

Η πανδημία έχει επίσης επισημάνει τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν οι γονείς στην υποστήριξη της μάθησης και της ανάπτυξης των μαθητών. Η καθιέρωση σαφούς επικοινωνίας μεταξύ σχολείων και γονέων, με απλές οδηγίες σχετικά με τους μαθησιακούς στόχους και τα αποτελέσματα, ήταν κρίσιμη για να διασφαλιστεί ότι οι

γονείς μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά τους χωρίς κανείς να αισθάνεται υπερφορτωμένος.

Καθώς τα σχολεία ξανανοίγουν σταδιακά, η υγεία και η ασφάλεια των μαθητών και όλου του προσωπικού των σχολείων είναι υψίστης σημασίας και θα πρέπει να εφαρμοστούν ορισμένες βασικές αρχές για αποφυγή της εξάπλωσης του ιού. Η διαβούλευση, η επικοινωνία και ο συντονισμός για την επιβεβαίωση των γονέως ως προς την ασφάλεια των σχολείων και τη διατήρηση της υποστήριξής τους στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες θα παραμείνουν ζωτικής σημασίας. Οι ανάγκες υγείας πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν την ψυχική υγεία και την ευεξία, οι οποίες θα συνεχίσουν να δημιουργούν προκλήσεις για τους μαθητές και το προσωπικό πέραν από την περίοδο του εγκλεισμού. Οι έρευνες των εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια της τρέχουσας πανδημίας δείχνουν ότι πολλοί αντιμετωπίζουν αυξημένα επίπεδα άγχους που σχετίζονται με το κλείσιμο του σχολείου, τη διαδικτυακή μάθηση και τις αβεβαιότητες σχετικά με την επιστροφή στο σχολείο. Αυτά τα συναισθήματα μπορεί να αυξηθούν καθώς ανοίγουν ξανά τα σχολεία.

Η πανδημία έχει επισημάνει ένα τεράστιο φάσμα θεμάτων που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Τα σχολικά συστήματα μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτήν την κρίση ως ευκαιρία να επανεξετάσουν μερικές από τις πρακτικές τους και να πάρουν θετική εμπειρία για τη μετα-Covid εποχή. Η συλλογική μας ανάπτυξη και πρόοδος εξαρτάται από την ευημερία και την επιτυχία όλων των ατόμων, και μια κεντρική πτυχή αυτής της ατζέντας είναι τα σχολεία να υποστηρίζουν εκείνους τους μαθητές που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη. Η αντιμετώπιση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών ανισοτήτων θα ενισχύσει τις κοινωνίες μας και θα μας προετοιμάσει για άλλες προκλήσεις που ενδέχεται να αντιμετωπίσουμε.

Συγγραφείς: Sogol Noorani και David Crosier, Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA)

Μετάφραση στα Ελληνικά: Εθνική Μονάδα ΕΥΡΥΔΙΚΗ Κύπρου

ⁱ Casandra Brené Brown PhD, LMSW: Αμερικανή καθηγήτρια, λέκτορας και συγγραφέας (18 Νοεμβρίου 1965-).